

Донецький обласний палац дитячої та юнацької творчості

УКРАЇНСЬКА ІГРАШКА – КОНИК

Керівник гуртка «Барвінок»
Людмила Лінник

Протягом багатьох століть українська народна іграшка збагачує духовний світ людини, вчить розуміти добре і прекрасне. Вона вносить поезію, казку, народну мудрість в кожну оселю, має виховний вплив на дітей. У своєрідній формі українська народна іграшка розповідає про виробничо-господарську, святково-обрядову діяльність населення того краю, який дитина згодом, коли стане дорослою людиною, усвідомить, як рідний. В іграшці закладено енергетику національного феномену та історичний досвід народу. Через народну іграшку передається й зберігається соціально-культурний досвід, зокрема виховний та художній, здійснюється зв'язок поколінь. Гра з народною іграшкою є також важливим засобом національного виховання. Так найпоширеніші стереотипи української народної іграшки – лялька, птах, кінь, баран - виготовленні з глини, дерева, соломи, рогозу – дають змогу стверджувати, про стійкість і безпосередність традицій, які унаслідуються у всіх видах дрібної пластики, що в свою чергу, дає нам змогу відродити вже зниклі традиції виготовлення української народної іграшки.

Улюбленим сюжетом українських народних майстрів – гончарів, різьбярів по дереву – усіх регіонів і більшості осередків України був кінь. Кінь – найбільш поширена народна іграшка. Її виготовляли з глини, дерева, соломки, сиру, тіста.

Так, птахи, зокрема водоплавні, за давніми переказами, супроводжували сонце на його нічному шляху в пітьмі підземних вод, тоді як на земному небесному шляху сонце супроводжували коні. Вважалось також, що птахи приносять звістки щодо майбутнього урожаю, пробуджують вранці сонце. Згодом ряд функцій птаха передалися коню.

В українських народних обрядових піснях, особливо в колядках, є своєрідні реліктові птахоконі. Казкові та колядні коні іноді ще мають пташині риси і властивості. Найбільш переконливим щодо цього є рудиментарний образ коня, вкритого пір'ям. В одній колядці співається:

«Не чорне перо по кониченьку полягло».

А в другій колядці навпаки:

«На коню, гей же на коню, золоте пір'я по ньому».

Надалі у колядці зберігаються ці риси, але переважає більш наочне подання чарівності:

«А в мого коня – золота грива, золота грива – срібні копита,

Срібні копита - жемчужний хвостик.

І в казках кінь іноді мав крила та міг літати по небу, допомагаючи своєму хазяїну, що знову ж таки підтверджує єдині фольклорні функції птаха і коня.

Якщо зіставляти українську народну іграшку, особливо селянську, традиційну, з іншим українським фольклором, то виявляється, як не дивно, що найближчими до неї за формою і змістом є прислів'я та приказки. З народною іграшкою їх еднає влучність формовиразу, його лаконічність та дотепність, узагальненість, метафоричність, певний універсалізм застосування, цілковита завершеність та відсутність зайвих деталей, вивірена точність виразу провідної думки, наявність гумору, символики, алегорії: *«Якщо кінь біжить, то земля тремтить».*

Послідовність виготовлення іграшки – коник

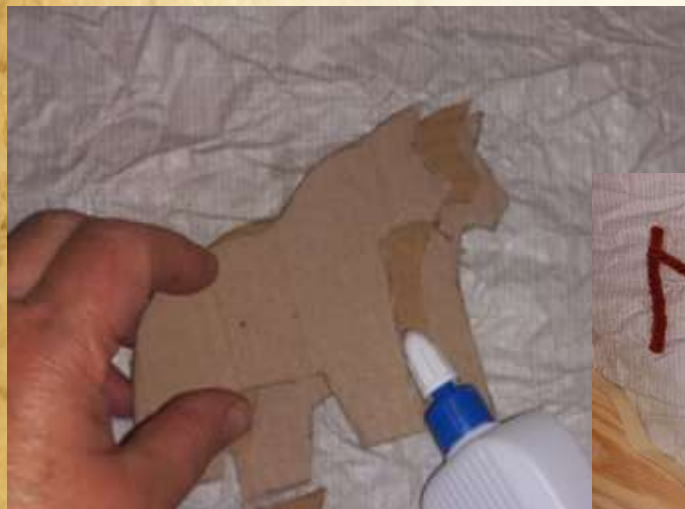
Матеріали та інструменти.

1. Картон пакувальний.
2. Клеєвий пістолет.
3. Ножиці.
4. Нитки бавовняні.
5. Очі пластикові – пара.
6. Кришки пластикові - 4 шт.
7. Патріотична стрічка.
8. Шило.
9. Дерев'яна заготовка коник.
10. Олівець.
11. Фарба гуаш коричневого кольору.
12. Шпажка -1 шт.

1. Прикладаємо дерев'яну заготовку до картону, обводимо простим олівцем та вирізаємо 6 однакових коників.

2. З'єднуємо між собою по 3 заготовки разом за допомогою клею.
3. Розрізаємо нитки на маленькі шматочки (3-4 см.) та приклеюємо їх по верхній частині голови. Робимо гриву конику.

4. Розрізаємо нитки на шматочки розміром (5-6 см.), складаємо їх у пучок та приклеюємо хвіст конику.
5. З'єднуємо 2 частини картонних заготовок між собою за допомогою клею.

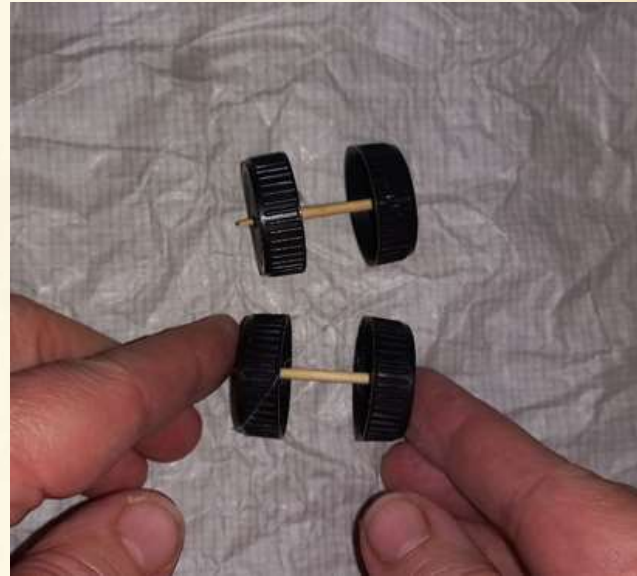

6. Робимо по середині отвори шилом в кришках.

7. Відрізаємо ножицями маленькі шматочки від шпажок (5-6 см.).

8. З'єднуємо кришки між собою за допомогою шматочків шпажки за зразком.

9. З'єднуємо виготовленні колеса з картонною заготовкою за допомогою клею.

10. Підрізаємо ножицями гриву та хвіст до потрібного розміру.

11. Розфарбовуємо картонну заготовку фарбою коричневого кольору з двох сторін та даємо підсохнути.
12. Прикрашаємо коника стрічкою з українським орнаментом та приклеюємо очі з двох сторін.

